

Inspectie Justitie en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Bluswatervoorziening brand Sint Urbanuskerk Amstelveen

Plan van aanpak

Inhoudsopgave

1	Aanleiding	3
2	Doelstelling en afbakening	4
3	Onderzoeksvragen	5
4	Onderzoeksaanpak	7
5	Toetsingskader	8
6	Communicatie	9

1

Aanleiding

Op zaterdag 15 september 2018 om 18.50 uur wordt de brandweer Amsterdam-Amstelland gealarmeerd voor een brand in de St. Urbanuskerk in Amstelveen. De brand verspreidt zich snel en de brandweer schaaft op naar 'zeer grote brand'. Uit tv-beelden en uit berichten op de sociale media blijkt dat de brandweer moeite heeft met het vinden van de brandkranen. Voor de bestrijding van de brand maakt de brandweer die avond gebruik van zowel de brandkranen als van open water in de directe omgeving van de kerk. Rond 23.30 uur geeft de brandweer het sein 'brand meester'. De volgende dag wordt duidelijk dat een deel van de kerk verloren is gegaan.

Het afbranden van een deel van de kerk, die net gereed was gekomen na een renovatie, brengt veel beroering teweeg bij omwonenden en parochianen. Al op de avond van de brand vragen velen zich af hoe het kwam dat de brandweer aanvankelijk de brandkranen niet kon vinden en waarom het zo lang duurde voordat het blussen op gang kwam. Volgens een aantal toeschouwers kwam er ook weinig water uit de brandkranen.

De onrust in de lokale gemeenschap is voor de burgemeester van Amstelveen en de commandant van de brandweer Amsterdam-Amstelland aanleiding de Inspectie Justitie en Veiligheid (de Inspectie) te vragen een onderzoek in te stellen naar de brandbestrijding en dit specifiek te richten op de bluswatervoorziening. De Inspectie heeft aan dit verzoek gehoor gegeven, mede omdat de veronderstelde problemen met het bluswater in Amstelveen mogelijk ook aan de orde zijn in andere gemeenten.

2

Doelstelling en afbakening

Met het onderzoek wil de Inspectie nagaan of daadwerkelijk sprake was van problemen met de bluswatervoorziening en wat hiervan de mogelijke oorzaken zijn. Door de mogelijke problematiek van de bluswatervoorziening in beeld te brengen kunnen lessen kunnen worden getrokken om eventuele tekortkomingen op dit punt in de toekomst te voorkomen. Het onderzoek richt zich tevens op de wijze waarop taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden rond de bluswatervoorziening in Amstelveen zijn belegd en hoe dit in de praktijk functioneert.

Omdat de veronderstelde problemen met de bluswatervoorziening in Amstelveen zich mogelijk ook elders kunnen voordoen, heeft dit onderzoek mede als doelstelling andere gemeenten en veiligheidsregio's/brandweerkorpsen aan te zetten de eigen bluswatervoorziening te onderzoeken op praktische bruikbaarheid.

Het onderzoek richt zich specifiek op de bluswatervoorziening. De Inspectie onderzoekt niet de totale bestrijding van de brand, maar neemt de brandbestrijding wel mee in relatie tot de vraag in hoeverre de bluswatervoorziening van invloed is geweest op de operationele keuzes. De oorzaak van de brand maakt geen onderdeel uit van dit onderzoek.

3

Onderzoeksvragen

De Inspectie heeft voor dit onderzoek de volgende drie onderzoeksvragen geformuleerd:

1. Welke rol heeft de bluswatervoorziening gehad bij de bestrijding van de brand in de St. Urbanuskerk te Amstelveen op 15 september 2018?

Toelichting:

Aan de hand van een beschrijving van het verloop van de gebeurtenissen wordt in beeld gebracht welke rol de bluswatervoorziening speelde bij de bestrijding van de brand in de St. Urbanuskerk.

De Inspectie onderzoekt welke keuzes de brandweer heeft gemaakt en tegen welke problemen de brandweer is aangelopen.

Naast het feitelijke verloop van de gebeurtenissen komt tevens de vraag aan de orde in hoeverre de bluswatervoorziening van invloed is geweest op de operationele keuzes van de brandweer bij de bestrijding van de brand.

2. Hoe is de bluswatervoorziening in de gemeente Amstelveen georganiseerd?

Toelichting:

Het college van Burgemeester en Wethouders is verantwoordelijk voor de bluswatervoorziening in de gemeente¹. De gemeente dient tevens te voorzien in bruikbare en bereikbare bluswatervoorzieningen². Brandkranen moeten bereikbaar zijn en functioneren. Dit stelt eisen aan controle en onderhoud. Naast de gemeente kunnen ook andere instanties, zoals het drinkwaterbedrijf en/of het waterschap, een bepaalde verantwoordelijkheid hebben.

De Inspectie onderzoekt op welke manier in de gemeente Amstelveen invulling wordt gegeven aan de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden inzake de bluswatervoorziening.

¹ Art. 2 Wet veiligheidsregio's.

² Art. 7 Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland 2015.

3. Op welke wijze verloopt de informatievoorziening tussen de gemeente Amstelveen en de brandweer Amsterdam-Amstelland over de beschikbaarheid van bluswater?

Toelichting:

De brandweer dient actuele informatie te hebben over de bereikbaarheid en de werking van bluskranen. De brandweereenheden die ter plaatse gaan moeten hierover kunnen beschikken en de informatie kunnen gebruiken en op een juiste manier interpreteren. Dit betekent dat brandweereenheden op de hoogte moeten zijn van de plaats van de brandkranen, de capaciteit (debiet) van de leidingen en van de wijze waarop brandkranen onderling 'geschakeld' zijn.

Het onderzoek is bedoeld om inzichtelijk te maken hoe de informatievoorziening naar de brandweer toe is georganiseerd en hoe dit in de praktijk functioneert. Daarnaast onderzoekt de Inspectie op welke manier de brandweer de informatie heeft verwerkt in de voorbereiding en hoe de brandweer dit toepast in de praktijk.

4

Onderzoeksaanpak

Voor dit onderzoek bestudeert de Inspectie relevante documenten (richtlijnen, handreikingen, convenanten, controlerapporten) en voert zij gesprekken met brandweermensen die bij de bestrijding van de brand waren betrokken en met verantwoordelijke functionarissen van de instanties die betrokken zijn bij de bluswatervoorziening in Amstelveen. De conceptverslagen van de interviews worden ter verificatie op feitelijke onjuistheden voorgelegd aan de geïnterviewden.

Op basis van de documenten en de gesprekken stelt de Inspectie een conceptrapportage op. De rapportage wordt zodanig opgesteld dat de anonimiteit van de betrokken functionarissen zoveel mogelijk wordt gewaarborgd en dat uitspraken of beweringen niet zijn terug te voeren op individuele personen. De conceptrapportage wordt voor wederhoor voorgelegd aan de gemeente Amstelveen, de Brandweer Amsterdam-Amstelland en eventuele andere betrokken instanties.

Voor dit onderzoek maakt de Inspectie gebruik van de capaciteit en de deskundigheid van het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV). De leiding van het onderzoek berust bij de Inspectie.

5

Toetsingskader

Als toetsingskader hanteert de Inspectie de op de bluswatervoorziening van toepassing zijnde bepalingen in de wet- en regelgeving, alsmede (branche)richtlijnen, afspraken en convenanten. Op die manier krijgt de Inspectie inzicht in de voorzieningen die aanwezig zouden moeten zijn, alsmede op de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de bij de bluswatervoorziening betrokken partij(en).

Het betreft onder andere:

- Bouwbesluit 2012;
- Handreiking Bluswatervoorziening en bereikbaarheid Brandweer Nederland, november 2012;
- Drinkwaterwet;
- Wet veiligheidsregio's;
- Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland 2015;
- Plannen en procedures Brandweer Amsterdam-Amstelland;
- Omgevings- en gebruiksvergunning(en);
- Overige van toepassing zijnde documenten.

6

Communicatie

De Inspectie publiceert dit plan van aanpak op haar website. De instanties die de Inspectie bij het onderzoek betreft, ontvangen een formele aankondiging. De Inspectie geeft aan de betrokken instanties aan welke medewerkers zij wil spreken en welke documenten zij wenst te ontvangen.

Voorafgaand aan de interviews ontvangen de te interviewen personen het protocol voor de werkwijze van de Inspectie en het interviewprotocol. Het interviewprotocol wordt aan het begin van het interview toegelicht.

Tijdens het onderzoek communiceert de Inspectie niet over uitkomsten van het onderzoek.

De Inspectie streeft ernaar om begin 2019 het definitieve rapport op te leveren. Het definitieve rapport wordt op de website van de Inspectie geplaatst.

Communicatie naar de media toe verloopt via de woordvoerders van de Inspectie en de betrokken instanties.

Missie Inspectie Justitie en Veiligheid

De Inspectie Justitie en Veiligheid houdt voor de samenleving, de ondertoezichtgestelden en de politiek en bestuurlijk verantwoordelijken toezicht op het terrein van justitie en veiligheid om inzicht te geven in de kwaliteit van de taakuitvoering en de naleving van regels en normen, om risico's te signaleren en om organisaties aan te zetten tot verbetering. Hiermee draagt de Inspectie bij aan een rechtvaardige en veilige samenleving.

Dit is een uitgave van:

Inspectie Justitie en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Oktober 2018

*Aan deze publicatie kunnen geen rechten worden ontleend.
Vermenigvuldigen van informatie uit deze publicatie is toegestaan,
mits deze uitgave als bron wordt vermeld.*